

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦТВА

В. В. ПАВЛОВ, асп.

Університет Альфреда Нобеля (м. Дніпро)

vic_a@ukr.net

Сучасний розвиток соціально-економічних систем характеризується постійними швидкими нелінійними змінами, результати яких складно передбачити та прогнозувати. Відповідно, перед підприємцями постають постійні виклики та ризики, досвід нівелювання яких у них відсутній. В той же час, в трендах ведення підприємницької діяльності відмічається соціалізація всіх процесів, орієнтація на людину та партнерську взаємодію.

Соціальна роль підприємництва визначається і на законодавчому рівні в Україні. Так, у визначення підприємництва, яке наведено в Господарському Кодексі України (ст.42) зазначається, що це «самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку» [1]. Така дефініція передбачає отримання соціальних результатів під час здійснення підприємницької діяльності, але сутність соціальних результатів не розкривається. Їх розуміння може бути представлено досить строкатим і широким баченням: вирішенням соціальних проблем людства чи окремих категорій, наданням безоплатної допомоги соціально вразливим верствам населення, задоволення потреб суспільства як соціуму, здійсненням позитивного впливу на соціальну сферу чи соціальні показники територій. Широке розуміння підприємництва [2] розкриває його як процес зміни статус-кво шляхом вирішення найбільш нагальних проблем і болючих точок у суспільстві, часто - шляхом впровадження інноваційного продукту чи послуги або створення нових ринків. Отже, соціальна роль підприємництва виявляється у задоволенні потреб суспільства, поліпшення його стану через зміни, які відбуваються завдяки підприємницькій діяльності.

Ще одним важливим аспектом підприємництва є підвищена відповідальність за поточну діяльність та наслідки, до яких ця діяльність приведе в майбутньому. В цьому сенсі доцільно говорити про концепцію сталого розвитку, яка передбачає розвиток, який вдовольняє потреби сьогодення, не ставлячи під загрозу здатність майбутніх поколінь

задовольняти власні потреби. Дана концепція логічно знаходить своє відображення в теоріях соціальної відповідальності бізнесу та міжнародних стандартах. Основними міжнародними стандартами, які регламентують соціальну відповідальність підприємств є стандарт SA 8000 «Соціальна відповідальність», Глобальний договір ООН та стандарт ISO-26000 «Керівництво з соціальної відповідальності». Відповідно до останнього стандарту соціальну відповідальність бізнесу можна розкрити як [3] добровільну ініціативу підприємства (підприємця) щодо відповідальності за вплив його рішень і діяльності на суспільство і довкілля через прозору та етичну поведінку, яка сприяє сталому розвитку, здоров'ю та добробуту суспільства. Вона реалізується за такими основними напрямками [3]: організаційне управління; права людини; трудові відносини; довкілля; добросовісні ділові практики; проблеми, пов'язані зі споживачами; соціально-економічний розвиток суспільства.

Таке бачення соціальної відповідальності підприємництва розкриває змістовне наповнення підприємницької діяльності із врахуванням тих соціальних результатів, які мають ним генеруватися.

Список використаних джерел:

1. Господарський Кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. What Is Entrepreneurship? Definition and Guide for 2022 URL: <https://www.shopify.com/blog/what-is-entrepreneurship>
3. Стандарт ISO-26000 «Керівництво з соціальної відповідальності» URL: <https://www.iso.org/standard/42546.html>

НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ПІДПРИЄМСТВА

Д. А. АРЗЯНЦЕВА, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування

І. В. МАРЧУК, студент магістратури за спеціальністю 073 Менеджмент
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

В умовах посилення кризових явищ розвитку вітчизняної економіки визначення ресурсних можливостей має стати пріоритетним напрямом стратегії будь-якого суб'єкта господарювання. Тенденція залежності